

Det høje Ministerium har i ærede Skrivelse af 17de September d. N. udbedt sig Direktionens Erklæring om forskellige nærmere angivne Punkter, som staa i Forbindelse med det paany fremdragne Spørgsmaal om Henlæggelse af Skolelærereksamen til Seminarierne og om Oprettelsen af en Censurkommission, under hvis Kontrol Lærerne ved Seminarierne skulle fungere som Eksaminatorer.

Saaledes foranlediget har Direktionen indhentet Seminarieforslander Skouboes under 17de Oktober affattede Erklæring og skal ved Fremjendelsen heraf tillade sig følgende Bemærkninger som Svar paa Ministeriets ovennævnte Skrivelse.

Vi maa paa det indstændigste tilraade, at Forslaget om Skolelærerexamens Tilbageførelse til Seminarierne nyder Fremme, saaledes som det saa ihærdigt er blevet hæbdet af Skaarup Seminariums sidst afdøde, udmærkede Forstander, Professor Schurmann, som alt i 1867 nedlagde Indsigelse mod den da vedtagne Ordning med Eksamenkommissionens Indførelse (jvnt. hans vægtige Skrift „Bidrag til Forhandlingen om Seminarievæsen og Skolelærereksamen, nærmest i Anledning af det Førløbste Lovforslag, Kjøbenhavn 1867“), og som lige til sin høje Alderdom mundtlig og skriftlig udtalte det Naab, at Eksamens Afholdelse paany maatte blive henlagt til Seminarierne. Vi dele den afdøde Forstanders Naab og Ønske. Thi selv om vi med den nuværende Forstander — jfr. hans vedlagte Erklæring — kunne være enige i, at det stete „Mandefald“ ikke uden videre kan tilskrives Eksamenkommissionen, men for en stor Del maa søges begrundet i mange andre, af ham med Rette fremdragne Forhold og Omstændigheder, saa tro vi dog, at Eksamenkommissionens Tilværelse ikke er gavnlig, hvor fortræffelige dens enkelte Medlemmer end ere. Thi det kan neppe undgaas, at Seminaristernes Uddannelse under de nu givne Eksamenforhold mere faar Præget af en Dresjur til at kunne bestaa over for de fremmede Eksaminatorers Fordringer, end af et roligt Studium, som sluttet med en grundig Prøve, og Direktionen maa i Modsetning til Seminarieforslander Skouboes Udtalelser formene, at den beklagelige slappere Disciplin, nu end tibliger, der faktisk findes paa Seminarierne, ikke har saa ganske lidt at gøre med den Omstændighed, at den endelige Eksamen ikke længere holdes af Seminarierne egne Lærere; thi Disciplene tillægge da ikke længere Lærernes Bedømmelse af deres Flib og Forhold den Betydning, som naar det er Lærerne selv, der ved Eksamen skulle eksaminere og være med i Karaktergivning.

Aflægges Prøven ved selve Seminariet under de tilvante Forhold og over for de kendte Lærere, da vil Seminaristernes Uddannelse blive mindre febrilsk, Lærernes daglige Undervisning mere fri og uafhængig, og Elevers Frimodighed vil langt bedre end nu kunne bevares under Prøven, og naar en Censurkommission stilles ved Eksaminatorernes Side, ikke blot med Ret til at bedømme Prøven, men ogsaa med Ret til at gribe ind i Eksaminationen, da ville Seminarielærernes Ensidigheder let kunne modarbejdes, og Lærernes hele Gerning vil ved Censurkommissionens Deltagelse i Eksamen faa en gavnlig Kontrol, som den nu — Forstanderens Tilsyn fraregnet — egentlig mangler; og det muligt mislige i, at Lærerne eksaminere deres egne Elever, da de dog selv ere interesserede i Udfaldet, vil hovedsagelig hæves, naar Eleverne udtrække Spørgsmaalene af en større Samling skrevne, helst af Censurkommissionen forud gennemgaaede Spørgsmaal.

Vi maa give Forstander Skouboe Ret i, at Censurkommissionens Betydning meget vil afhænge af, om man kan finde Mænd med den rette aandelige Myndighed og Selvstændighed til at beklæde dette Hverv, men at saadanne Mænd lige saa vel kunne findes, som man nu kan finde kvalificerede Eksaminatorer, tvivle vi ikke om; og vi kunne ikke dele Forstander Skouboes Frygt for, at Censurerne skulle paavirkes i Retning af en mildere